

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 19 กันยายน 2561

1. สถานการณ์อุทกภัย

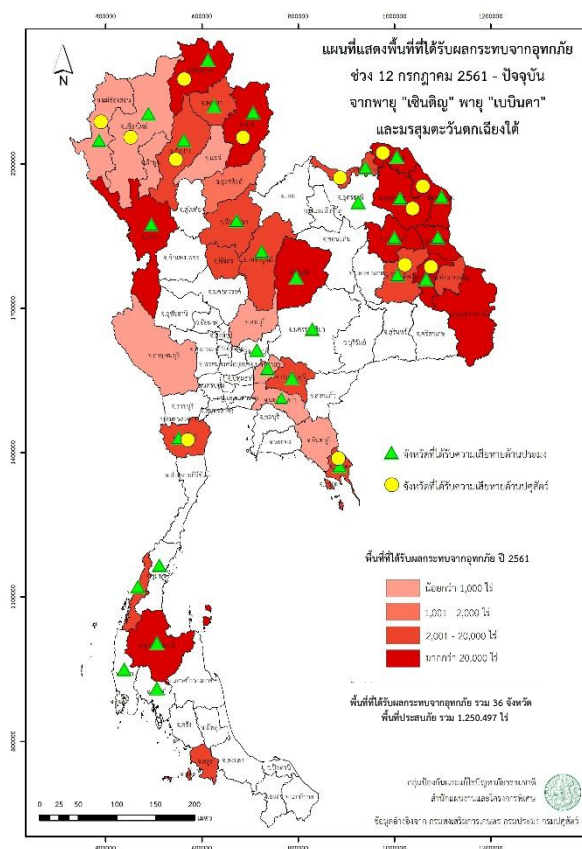
1.1 สถานการณ์อุทกภัย

ปัจจุบันเกิดสถานการณ์อุทกภัย 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน น่าน เพชรบูรณ์ นครนายก ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี และสตูล

พื้นที่ที่เกิดอุทกภัยต่อเนื่อง 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครพนม หนองคาย บึงกาฬ อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ และเลย

จังหวัดได้ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย) แล้ว 21 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี กาฬสินธุ์ เชียงใหม่ ตรวต ตาก นครพนม น่าน บึงกาฬ พะเยา พังงา เพชรบุรีแพร่ แม่ฮ่องสอน ยโสธร เลย สกลนคร สุราษฎร์ธานี อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี และร้อยเอ็ด

1.2 ผลกระทบด้านการเกษตรและการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

• ช่วงภัย 12 กรกฎาคม – ปัจจุบัน จำนวน 41 จังหวัด แบ่งเป็น

ด้านพืช 36 จังหวัด เกษตรกร 177,958 ราย พื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ 1,250,497 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 964,642 ไร่ พืชไร่ 118,501 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 167,354 ไร่ สำรวจพบความเสียหาย เกษตรกร 53,606 ราย พื้นที่ 410,803 ไร่

ด้านประมง 33 จังหวัด เกษตรกร 11,960 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ ได้แก่ บ่อปลา บ่อกุ้ง ปู หอย จำนวน 14,113 บ่อ รวมพื้นที่ 11,538 ไร่ กระชัง 373 กระชัง รวมพื้นที่ 2,428 ตรม. สำรวจพบความเสียหาย เกษตรกร 7,045 ราย พื้นที่ 5,355 ไร่ กระชัง 2,089 ตรม.

ด้านปศุสัตว์ 14 จังหวัด เกษตรกร 11,445 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 206,666 ตัว แบ่งเป็น โค-กระบือ 35,298 ตัว สุกร 4,068 ตัว แพะ 1,529 ตัว สัตว์ปีก 165,771 ตัว แปลงหญ้า 1,652 ไร่ สำรวจพบความเสียหาย เกษตรกร 73 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 3,221 ตัว

การให้ความช่วยเหลือ

- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ 31 เครื่อง ในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่าน สกลนคร ชัยภูมิ และปราจีนบุรี

- สนับสนุนเครื่องผลักดันน้ำ 40 เครื่อง ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครนายก และปราจีนบุรี

- สนับสนุนเสบียงสัตว์ 626,400 กิโลกรัม (หญ้าพระราชทาน 365,800 กิโลกรัม)

- อพยพสัตว์ไปยังพื้นที่สูง 53,026 ตัว ดูแลสุขภาพสัตว์ 12,766 ตัว

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง
ข้อมูล ณ วันที่ 18 กันยายน 2561

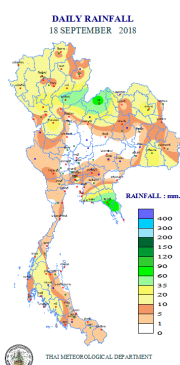
2 สภาพอากาศ

2.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา "พายุมังคุด (MANGKHUT)" ฉบับที่ 18 ลงวันที่ 18 กันยายน 2561 ในช่วงวันที่ 18-19 กันยายน 2561 ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีฝนตกต่อเนื่องและมีฝนตกหนักบางแห่ง ประกอบกับในช่วงวันที่ 18-19 กันยายน 2561 มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย มีกำลังแรง ทำให้บริเวณพื้นที่รับลมมรสุมด้านตะวันตกของ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ฝั่งตะวันตก มีฝนตกต่อเนื่องและมีฝนตกหนักบางพื้นที่ ขอให้ประชาชนบริเวณดังกล่าวระวังผลกระทบจากฝนตกหนักและฝนตกสะสม ที่อาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก น้ำล้นตลิ่ง รวมถึงดินโคลนถล่ม

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยตอนบนยังคงมีกำลังแรง โดยในช่วงวันที่ 18-19 กันยายน 2561 บริเวณทะเลอันดามันมีคลื่นสูง 2-4 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองทะเลมีคลื่นสูงมากกว่า 4 เมตร และอ่าวไทยตอนบนมีคลื่นสูง 2-3 เมตร ขอให้ชาวเรือควรเดินเรือด้วยความระมัดระวัง เรือเล็กควรงดออกจากฝั่ง และขอให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งระมัดระวังคลื่นที่ซัดเข้าหาฝั่ง ในช่วงเวลาดังกล่าว

2.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 18 ก.ย. 61 ถึง เวลา 7.00 น. วันที่ 19 ก.ย. 61

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1.	ที่ว่าการอำเภอเกาะช้าง	ตราด	105.5	ฝนตกหนักมาก
2.	ต.คลองใหญ่ อ.แหลมงอบ	ตราด	73.0	ฝนตกหนัก
3.	ต.สนามชัย อ.นายายอาม	จันทบุรี	58.5	ฝนตกหนัก
4.	ต.น้ำเลา อ.ร้องกวาง	แพร่	53.5	ฝนตกหนัก
5.	ต.บึงเจริญ อ.บ้านกรวด	บุรีรัมย์	52.5	ฝนตกหนัก

(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

3. สถานการณ์น้ำ

3.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 58,667 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 34,737 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 67) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2560 (54,254 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 71) มากกว่าปี 2560 จำนวน 4,413 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 390.88 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 256.44 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 17,416 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 55,254 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 78 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 31,710 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 67) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2560 (50,630 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 71) มากกว่าปี 2560 จำนวน 4,624 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 305.60 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 169.62 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 15,687 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม. ³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	17,482	70	10,735	60	75	1,001	603	60	504	55	83	25,825	18,085	70	11,239	59	7,742
ตอน.	12	8,368	4,844	58	3,194	48	218	1,998	1,334	67	1,185	64	230	10,367	6,178	60	4,379	51	4,201
กลาง	3	1,419	731	52	671	52	22	369	242	66	218	63	25	1,788	973	54	889	54	815
ตะวันตก	2	26,605	24,535	92	11,258	84	7	142	92	65	83	68	9	26,747	24,627	92	11,341	84	2,120
ตะวันออก	6	1,515	1,229	81	1,129	80	51	963	716	74	664	73	57	2,478	1,945	78	1,793	77	533
ใต้	4	8,194	6,434	79	4,723	73	39	668	426	64	373	59	43	8,863	6,860	77	5,096	71	2,003
รวม	35	70,926	55,254	78	31,710	67	412	5,142	3,413	66	3,027	63	447	76,068	58,667	77	34,737	67	17,416

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 17,530 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 70 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 10,834 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 114.58 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 54.65 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 7,341 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้ลึก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	8,477	63	4,677	48	27.26	22.54	8.00	8.00	4,985
สิริกิติ์	7,873	83	5,023	75	28.70	31.01	9.03	9.00	1,637
ภูมิพล+สิริกิติ์	16,351	71	9,701	59	55.96	53.55	17.03	17.00	6,622
แควน้อยฯ	617	66	574	64	4.70	5.68	1.30	1.30	322
ป่าสักชลสิทธิ์	563	59	560	59	53.92	67.09	36.32	36.34	397
รวม ภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ ป่าสักฯ	17,530	70	10,834	60	114.58	126.32	54.65	54.64	7,341

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 11 อ่างฯ คือ อ่างฯสิริกิติ์ (83%) ก้วคองมา (88%) อ่างฯน้ำอูน (102%) อ่างฯลำตะคอง (82%) อ่างฯศรีนครินทร์ (92%) อ่างฯวชิราลงกรณ (93%) อ่างฯขุนด่านปราการชล (87%) อ่างฯประแสร์ (83%) อ่างฯแก่งกระจาน (97%) อ่างฯนฤปดินทรจินดา (94%) อ่างฯรัชชประภา (85%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 3 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯทับเสลา (26%) อ่างฯอุบลรัตน์ (30%) อ่างฯแม่มอก (26%)

3.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำมูล ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ แม่น้ำพระสทิง ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำบางปะกง ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก แม่น้ำท่าตะเภา ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ระดับน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 985 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 970 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +20.33 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 5.87 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 649 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 649 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.99 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.92 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +9.70 ม.รทก. (เมื่อวาน +9.70 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก รวม 94 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 93 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 61 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 30 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 3 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 560 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 608 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 30 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 70 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศัลป์) 8 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 7 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 223 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 219 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 31 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 50 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 101 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่นๆ 41 ลบ.ม./วินาที

อบางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 860 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 841 ลบ.ม./วินาที)

ปตร.คลองลัดโพธิ์ (ข้อมูลวันที่ 19 ก.ย. 61 เปิดระบาย 9 ชม.) ปริมาณน้ำระบาย 11.86 ล้าน ลบ.ม. (อัตราการไหลเฉลี่ย 366.09 ลบ.ม./วินาที)

3.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ความเค็ม (กรัม/ลิตร)	เกณฑ์	หมายเหตุ
เจ้าพระยา	ปากคลองลำแฉ่ง จ.ปทุมธานี	0.13 ข้อมูล ณ 19 ก.ย.61 (08.00 น.)	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าน้ำนนทบุรี จ.นนทบุรี	0.14 ข้อมูล ณ 19 ก.ย.61 (08.00 น.)	ปกติ	
เจ้าพระยา	ท่าน้ำกรมชลประทานสามเสน กทม.	0.15 ข้อมูล ณ 19 ก.ย.61 (08.00 น.)	ปกติ	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

4. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เริ่มปฏิบัติการฝนหลวงสู่ภัยแล้ง ประจำปี 2561 ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2561 โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ 14 แห่ง ใน 5 ภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ พิชณุโลก นครสวรรค์ กาญจนบุรี ลพบุรี ขอนแก่น อุดรธานี นครราชสีมา อุบลราชธานี สุรินทร์ จันทบุรี สระแก้ว สงขลา และอำเภอหัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

พื้นที่ขอรับบริการฝนหลวง (ระหว่างวันที่ 1 – 17 กันยายน 2561)

ภาค	จังหวัดที่ขอรับบริการ
เหนือ	ตาก (1) ลำปาง (3) ลำพูน (3) อุดรดิตถ์ (1) เชียงใหม่ (4) กำแพงเพชร (1) สุโขทัย (1) แพร่ (2)
กลาง	อุทัยธานี (1)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ขอนแก่น (3) นครราชสีมา (5) บุรีรัมย์ (1) อุดรธานี (1)
ตะวันออก	สระแก้ว (1)
ใต้	ไม่มีการขอรับบริการ
รวม	รวม 14 จังหวัด (29 อำเภอ)

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง

ปัจจุบันเปิดหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 9 หน่วย ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการจังหวัดเชียงใหม่ พิชณุโลก กาญจนบุรี ลพบุรี ขอนแก่น นครราชสีมา อุบลราชธานี สุรินทร์ และสระแก้ว

สรุปผลปฏิบัติการฝนหลวงประจำวันที่ 17 กันยายน 2561 มีการปฏิบัติการฝนหลวง 6 หน่วย จำนวน 18 เที่ยวบิน มีรายงานฝนตก ดังนี้

หน่วยปฏิบัติการฯ	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
1. พิชณุโลก	2	มีฝนตกเล็กน้อย บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ลำปาง (เถิน) และพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนแม่มอก
2. กาญจนบุรี	4	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลาง บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.สุพรรณบุรี (เดิมบางนางบวช) จ.อุทัยธานี (ห้วยคต หนองฉาง ลานสัก) จ.นครสวรรค์ (แม่เปิน ชุมตาบง แม่वंก) และพื้นที่ลุ่มรับน้ำอ่างเก็บน้ำทับเสลา
3. ลพบุรี	3	มีฝนตกเล็กน้อยเป็นแห่ง ๆ บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.อุทัยธานี (บ้านไร่ ห้วยคต ลานสัก) จ.นครสวรรค์ (แม่เปิน) จ.ชัยนาท (หนองมะโมง) และพื้นที่ลุ่มรับน้ำอ่างเก็บน้ำทับเสลา
4. ขอนแก่น	2	มีฝนตกเล็กน้อยเป็นแห่ง ๆ บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ชัยภูมิ (ภูเขียว บ้านแท่น) จ.ขอนแก่น (สีชมพู หนองนาคำ ภูเวียง เวียงเก่า ชุมแพ หนองเรือ มัญจาคีรี อุบลรัตน์ เขาสวนกวาง น้ำพอง ช้ำสูง) และพื้นที่รับน้ำเขื่อนอุบลรัตน์
5. นครราชสีมา	3	มีฝนตกเล็กน้อย บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.บุรีรัมย์ (หนองหงส์)
6. สุรินทร์	4	มีฝนตกเล็กน้อย บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.บุรีรัมย์ (ขานี ลำปลายมาศ คูเมือง เมืองบุรีรัมย์)

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (วันที่ 1 มีนาคม - 17 กันยายน 2561)

มีการขึ้นปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 188 วัน มีฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวงคิดเป็นร้อยละ 94.82 ขึ้นปฏิบัติงานจำนวน 3,424 เที่ยวบิน (5,053:09 ชั่วโมงบิน) จังหวัดที่มีรายงานฝนตกรวม 58 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พิจิตร กำแพงเพชร พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุดรดิตถ์ นครสวรรค์ เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองบัวลำภู อุดรธานี ลพบุรี สิงห์บุรี อุทัยธานี กาญจนบุรี กรุงเทพฯ นครปฐม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา ชัยนาท อ่างทอง สระบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ หนองคาย ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ จันทบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง นครนายก ปราจีนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี นราธิวาส และสงขลา

5. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน 1,851 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ และอุปโภคบริโภค จำนวน 171 เครื่อง ในพื้นที่ 33 จังหวัด แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 101 เครื่อง ในพื้นที่ 19 จังหวัด ได้แก่ อุดรดิตถ์(2) พิจิตร(1) ลำปาง(10) น่าน(4) ตาก(8) แพร่(8) กำแพงเพชร(6) สุโขทัย(5) นครราชสีมา(7) บุรีรัมย์(2) อำนาจเจริญ(5) นครนายก(7) ปราจีนบุรี(16) ฉะเชิงเทรา(1) ชลบุรี(4) ตราด(2) กาญจนบุรี(5) เพชรบุรี(5) สงขลา(1)
- ช่วยเหลือพื้นที่นาปรัง จำนวน 15 เครื่อง ในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่(9) แม่ฮ่องสอน(1) อุดรดิตถ์(1) นครสวรรค์(3) สงขลา(1)

- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 35 เครื่อง ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา(1) บุรีรัมย์(1) นนทบุรี(3) ปทุมธานี (14) ชัยนาท(9) นครศรีธรรมราช(6) พัทลุง(1)
- ช่วยเหลือพื้นที่อุทกภัย จำนวน 20 เครื่อง ในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ สกลนคร(4) ชัยภูมิ(4) ปราจีนบุรี(12)

6. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 12 ก.ย. 61)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 2. โรคไหม้ข้าว 3. โรคเพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด จำนวน 4,774 ไร่ การระบาดลดลง 3,953 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จำนวน 4 ไร่ การระบาดลดลง 71 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด จำนวน 129 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 129 ไร่	- ทำการประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ เพลี้ยไฟ โรคไหม้ข้าว โรคขอบใบแห้งและศัตรูข้าวอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาด - แนะนำเกษตรกรให้เฝ้าระวัง และหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ - ผลิตและสนับสนุนเชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อรา บิวเวอร์เรีย ครอบคลุมพื้นที่ - แนะนำ สนับสนุนเหยื่อพิษใช้เหยื่อพิษโปรโตชีว <i>Sarcocystis singaporensis</i> และใช้สารเคมีร่วมด้วย
อ้อย	1. แมลงนูนหลวง 2. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จำนวน 76 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 76 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด จำนวน 1 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- รมรณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาด และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง - แนะนำให้เกษตรกรทำการไถนาพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวงและดักแด้ - ใช้เชื้อราบิวเวอร์เรียควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ ขณะปลูกหรือคลุกกลในพื้นดินที่มีความชื้น
มันสำปะหลัง	1. โรคโคนเน่าหัวเน่า 2. แมลงนูนหลวง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด จำนวน 171 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 171 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด จำนวน 135 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 135 ไร่	- รมรณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง - ผลิตขยายแตนเบียน <i>Anagyrus lopezi</i> แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง - แนะนำเกษตรกรหว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ขุดออก หรือกรณีระบาดรุนแรงมากใช้สารเคมีฟอสฟิอิล อลูมิเนียม - แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้ รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. ดั้วแรด 3. ดั้วกู่หลาบ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด จำนวน 17 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด จำนวน 986 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด จำนวน 40 ไร่ การระบาดคงที่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชปล้อยแตนเบียนหนอนบรackson (<i>Bracon hebetor</i>) ในพื้นที่ระบาด - ตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผาและดูแลสวนปาล์มให้สะอาดอยู่เสมอ - ผลิตและขยายเชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อนำมาใช้ควบคุมดั้วแรดและดั้วกู่หลาบ - แนะนำเรื่องการจัดการสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี)
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด จำนวน 1,160 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่การระบาด 1 จังหวัด จำนวน 1,784 ไร่ การระบาดลดลง 349 ไร่	- ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดโรคที่ก่อให้เกิดความเสียหายกับสวนยางพารา โดยชุดคู่มือบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรคแพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในบริเวณที่เกิดโรคเพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาวยางพารา

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			- แนะนำให้เกษตรกรปลูกยางพาราพันธุ์ต้านทานโรค - ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มานำมาผสมกับปุ๋ยหมักใช้ในสวนยางพารา
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด จำนวน 5,681 ไร่ การระบาดลดลง 397 ไร่ พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด จำนวน 60,630 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 58 ไร่ พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด จำนวน 14,499 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 15 ไร่	- ถ่ายทอดความรู้ และให้คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืช - ใช้สารเคมีอิมามักติน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ในมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ยกเว้นมะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวทำน้ำตาล ซึ่งใช้สารเคมีฟลูเบนไดเอไมด์ 20% - ตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผา และดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาดอยู่เสมอ - ปลอ่ยกแตนเบียนหนอนบราคอน (Bracon hebetor) แตนเบียนไซทริโคแกรมมา (Trichogramma spp.) และแตนเบียนอะซีโคเดส (Asecodes hispinarum) - ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) ทำลายไข่และตัวอ่อนดั้วแรด - ใช้ตาข่ายดักจับและใช้กับดักฟีโรโมนล่อดั้วแรดมะพร้าวในระยะเต็มวัย

หมายเหตุ พื้นที่การระบาด (เพิ่มขึ้น ลดลง) เปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

7. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

7.1 โรคพิษสุนัขบ้า (ช่วงวันที่ 1 ม.ค. – 18 ก.ย. 61)

1) ปัจจุบันมีจังหวัดที่ประกาศเขตโรคระบาด 23 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร สระบุรี ชลบุรี ระยอง ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สุรินทร์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เลย หนองคาย กำแพงเพชร ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช พัทลุง ระนอง และสงขลา

2) ดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า โดยการฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในรัศมี 5 กม. ได้ 100% จำนวน 8.37 ล้านตัว ฆ่าตัดทำหมันสัตว์ 0.29 ล้านตัว อบรมอาสาปศุสัตว์ 0.06 ล้านราย และขึ้นทะเบียนสุนัขและแมวแล้ว 9.10 ล้านตัว

7.2 โรคปากและเท้าเปื่อย (ช่วงวันที่ 1 - 7 ก.ย. 61) พบการระบาด 2 ครั้ง ในโคนม ที่ จ.ประจวบคีรีขันธ์

7.3 โรคระบาดสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ และโรคระบาดสัตว์อื่น (ช่วงวันที่ 1 - 7 ก.ย. 61) ไม่มีรายงานสัตว์ป่วยตายผิดปกติในสัปดาห์นี้

7.4 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 1 – 7 ก.ย. 61) พบการระบาด 5 โรค ใน 7 ประเทศ ดังนี้

- 1) โรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง (H5N6) ในไก่ เป็ด และเป็ดแมลลาร์ด ที่ประเทศเยอรมันและประเทศเนเธอร์แลนด์
- 2) โรคอหิวาต์แอฟริกันในสุกร ที่ประเทศจีนและประเทศมอลโดวา
- 3) โรค Varroosis of honey bees ในผึ้ง ที่ประเทศสวาซิแลนด์
- 4) โรคไชร์ฟต์เวลลิย์ ในโค ที่ประเทศยูกันดา
- 5) โรคเวสต์ไนส์ ในโค ที่ประเทศโรมาเนีย